

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

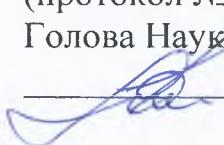
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Голова Науково-методичної ради

ІО. В. Литвиненко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФЕСІЙНО-ОРИЄНТОВАНА ПРАКТИКА

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 024 Хореографія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 28

мова навчання: українська

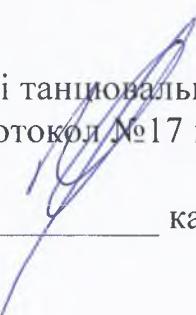
Київ – 2023

Розробник:

Козинко Лілія Леонідівна, викладач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту, lkozynko@uni-sport.edu.ua

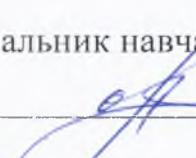
РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту
(засідання кафедри, протокол №17 від 22.08.2023 р.)

Завідувач кафедри канд. фіз. вих. і спорту, Соронович І. М.

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

 О. М. Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

 О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Професійно-орієнтовна практика є складовою частиною підготовки фахівців у закладах вищої освіти та готовить студентів до майбутньої професійної діяльності та подальшого проходження виробничої та практики за профілем майбутньої професії.

Під час професійно-орієнтованої практики поглилюються та закріплюються теоретичні знання з навчальних дисциплін; відбувається ознайомлення із законодавчою базою України у сфері освіти, мистецької освіти та спорту; формується здатність до творчого їх застосування; відбувається ознайомлення з викладацькою та артистичною діяльністю на базах практики. На основі отриманих в університеті знань, вмінь та практичних навичок, формується здатність приймати самостійні рішення при участі в навчальному процесі танцівників у закладах мистецької освіти та у навчально-тренувальному процесі спортсменів, які знаходяться на етапі початкової підготовки; систематично оновлюються знання студентів-практикантів, що сприяє їх творчому застосуванню в професійній діяльності.

Обсяг професійно-орієнтованої практики – 4 кредити ЕКТС.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. Professionally-oriented practice practice is an integral part of the training of specialists in higher education institutions and prepares students for future professional activities and further internships and practice in the field of their future profession.

During the professional-oriented practice, students deepen and consolidate theoretical knowledge of academic disciplines; get acquainted with the legislative framework of Ukraine in the field of education, art education and sports; develop the ability to apply them creatively; get acquainted with teaching and artistic activities at practice sites. On the basis of the knowledge, skills and practical skills acquired at the university, the ability to make independent decisions when participating in the educational process of dancers in art education institutions and in the educational and training process of athletes at the stage of initial training is formed; the knowledge of student practitioners is systematically updated, which contributes to their creative application in professional activities.

The volume of professionally oriented practice is 4 ECTS credits.

The final grade is formed based on the results of the current control and test.

Мета навчальної дисципліни. Метою практики є ознайомлення студентів зі специфікою та змістом професійної діяльності викладача хореографічних дисциплін та тренерів, оволодіння студентами сучасними методами та формами організації роботи з групами початкової підготовки у закладах мистецької освіти та дитячо-юнацьких спортивних школах (далі ДЮСШ), відбувається ознайомлення з артистичною діяльністю на базах практики, формування стійкого професійного інтересу до майбутньої професії.

Поставлена мета досягається шляхом ознайомлення із законодавчою базою, зі структурою та змістом роботи мистецьких навчальних закладів та ДЮСШ, утворення цілісної уяви про зміст та характер викладацької, тренерської та артистичної діяльності, формування у студентів-практикантів

стійких навичок в організації, плануванні, участі у навчально-виховному та навчально-тренувальному процесі в якості асистента, навчання передовим методам організації і планування викладацької та тренерської діяльності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Професійно-орієнтована практика» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК1	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецький освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК05	Навички здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК3	Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах
ФК4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК5	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.

ФК6	Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.
ФК7	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК8	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК9	Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.
ФК10	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації і презентації.
ФК11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК12	Здатність використовувати принципи, методи, форми, засоби, сучасні методики в організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
ФК16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і доброчинних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.
ФК17	Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.
ФК18	Здатність застосовувати знання з теорії, методики та сучасні практики хореографічного мистецтва для викладацької та балетмейстерської діяльності (збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення композиції для різних видів спорту з елементами хореографії) в закладах фізичного виховання і спорту.
ФК19	Здатність усвідомлювати роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музичнотеоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові

	особливості, жанри та форми музичних творів і застосовувати ці знання у виконавській, педагогічній та балетмейстерській діяльності в різних напрямках хореографії.
--	--

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС (денна)

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами: «Теорія та методика викладання класичного танцю»; «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»; «Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю»; «Теорія та методика викладання сучасного танцю»; «Хореографія в спорті»; «Теорія та методика викладання бального танцю», «Анатомія людини», «Мистецтво балетмейстера», «Загальна психологія» тощо.

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Зміст програми практики	Тижні, год.			Разом годин	Виконання
		1	2	3		
1. Теоретична робота						
1	Участь у настановчій конференції	2	-	-	2	
2	Законодавча база щодо роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл	4	-	-	4	
3	Законодавча база мистецької освітньої галузі	8	-	-	8	
4	Нормативно-правова база дитячо-юнацьких спортивних шкіл	4	-	-	4	
5	Нормативно-правова база мистецької освітньої галузі	8	-	-	8	
6	Організаційні основи навчально-тренувального процесу ДЮСШ Загальна характеристика груп початкової підготовки	4	-	-	4	
7	Загальна характеристика та методика організації хореографічних занять з учнями елементарного підрівня початкової мистецької освіти	4	-	-	4	
8	Організація професійної діяльності тренера-викладача ДЮСШ	4	-	-	4	

9	Особливості професійної діяльності викладача хореографічних дисциплін в мистецькій або загальноосвітній школі та особливості артистичної діяльності танцівника	2	2	-	4	
Всього:		40	2	-	42	

2. Практична робота

1	Особливості складання програм з хореографії в мистецькій освітній галузі	-	6	-	6	
2	Засоби та методи спортивної підготовки у спортивних танцях	-	4	-	4	
3	Основні принципи, прийоми та методи мистецької освіти	-	8	-	8	
4	Планування занять з обраного виду хореографії із зазначенням теми, виховної, навчальної та розвиваючої мети.	-	10	-	10	
5	Особливості заповнення «Журналу обліку навчальної групи»	-	6	2	8	
6	Планування заняття з розвитку обраної фізичної якості у учнів 1 року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти.	-	4	6	10	
7	Особливості заповнення протоколу педагогічного тестування	-	-	8	8	
8	Планування заняття з розвитку ритмічності та артистичності учнів 1 року навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти	-	-	10	10	
Всього:		-	38	26	64	

3. Методична робота

1	Підготовка звітної документації планування викладацької роботи у групах початкової підготовки	-	-	8	8	
2	Підготовка презентації до захисту професійно-орієнтованої практики	-	-	6	6	
Всього:		-	-	14	14	
ВСЬОГО:		40	40	40	120	

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування раніше отриманих теоретичних та практичних знань, умінь та навичок для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності в закладах мистецької освіти та спортивних школах, підготовки та реалізації у відповідних закладах інноваційних зasad організаційної, викладацької та тренерсько-педагогічної роботи, ознайомлення з артистичною діяльністю:

зnanням: теоретичних засад з побудови та проведення хореографічного навчання та тренувального процесу; методів та засобів навчання в хореографічній та спортивній діяльності; розвитку фізичних якостей учнів; структури та форм проведення занять; засобів, методів та форм організації набору дітей до груп початкової підготовки.

умінням: визначати структуру та зміст викладацької та тренерської діяльності згідно зі специфікою бази практики; аналізувати та планувати діяльність викладача хореографічних дисциплін в закладах мистецької освіти та тренера у ДЮСШ; складати паспорт бази практики; ефективно взаємодіяти з керівниками та тренерами об'єктів практики; використовувати на практиці основні положення методики розвитку фізичних якостей учнів; проводити заняття, виконуючи функцію асистента викладача елементарного підрівня початкової мистецької освіти або тренера у групах початкової підготовки ДЮСШ; проводити педагогічний контроль для визначення рівня фізичної підготовленості вихованців; розробити поточну документацію планування навчально-виховної роботи в закладах мистецької освіти та навчально-тренувальної роботи у ДЮСШ; організовувати артистичну діяльністю.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Професійно-орієнтована практика» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.
ПРН2	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.
ПРН3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сferах.
ПРН5	Аналізувати проблеми безпеки життедіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
ПРН6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН8	Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифіковати види, напрями,

	стилі хореографії.
ПРН9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН12	Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН15	Демонструвати володіння традиційними та інноваційними методиками викладання фахових дисциплін.
ПРН16	Аналізувати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
ПРН17	Володіти методикою викладання фахових дисциплін, реалізовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин.
ПРН18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.
ПРН21	Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.
ПРН 23	Мати навички викладацької, балетмейстерської та репетиційної діяльності у галузі хореографічного мистецтва в закладах фізичного виховання і спорту та володіти принципами створення композиції для певного виду спорту з елементами хореографії, реалізуючи практичне втілення творчого задуму виходячи з особливостей оцінювання певного виду спорту.
ПРН 24	Знати і розуміти роль музики в хореографічному мистецтві, володіти музично-теоретичними поняттями, аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку музичного мистецтва, його стильові особливості, жанри та форми музичних творів і використовувати навички аналізу та підбору музичного матеріалу для здійснення виконавської, педагогічної та балетмейстерської діяльності в різних напрямках хореографії.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

В результаті проходження практики здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100, як суму балів за результатами поточного контролю при виконанні завдань на базі практики та під час методичних занять. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент:

№ п/п	Зміст роботи	Кількість балів
1	Індивідуальний план	4
2	Паспорт об'єкта практики	3
3	Положення щодо спортивної та мистецької діяльності	14
4	Зразок заяви вихованця для занять у спортивній групі та мистецькому закладі	6
5	Журнал обліку навчальної групи	4
6	Плани-конспекти навчально-тренувальних занять (3)	24
7	Протокол педагогічного тестування	4
8	Есе щодо використання педагогічних методів	6
9	Закони України щодо спортивної та мистецької діяльності	14
10	Сценарій виховного заходу	6
11	План-конспект основних структурних елементів програм мистецької освітньої галузі	3
12	Підсумкова презентація	12
ВСЬОГО:		100

Контрольні запитання, що виносяться на захист практики

1. Назвіть основний закон, що регулює діяльність освітньої галузі
2. Назвіть основні закони, що регулюють діяльність мистецької освітньої галузі.
3. Назвіть основний нормативно-правовий документ, який регламентує діяльність дитячо-юнацьких спортивних шкіл.
4. Назвіть основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність мистецької освітньої галузі.
5. Назвіть основні завдання спортивної підготовки у групах початкової підготовки.
6. Вкажіть основні завдання мистецької освіти в галузі хореографії.
7. Вкажіть особливості організації навчально-тренувальних занять у групах початкової підготовки ДЮСШ.
8. Назвіть основи методики організації хореографічних занять з учнями елементарного підрівня початкової мистецької освіти.
9. Назвіть основні методи мистецької освіти.
10. Назвіть основні принципи та прийоми мистецької освіти.
11. Які види підготовки представлені у річному плані у групах початкової підготовки ДЮСШ?
12. Які види навчально-виховної діяльності передбачені з закладах мистецької освіти?
13. Які вимоги до формування програми викладання хореографічних дисциплін в закладах мистецької освіти?
14. Які педагогічні тести з фізичної підготовки слід застосовувати при відборі дітей у групи елементарного підрівня початкової мистецької освіти та початкової підготовки з обраного виду спорту та надайте їх характеристику?

15. Надайте характеристику документації необхідної для обліку та контролю навчально-виховного процесу в закладах мистецької освіти.
16. Надайте характеристику документації необхідної для обліку та контролю навчально-тренувального процесу у групах початкової підготовки ДЮСШ.
17. Надайте характеристику структури заняття зі спортсменами у групах початкової підготовки ДЮСШ.
18. Надайте характеристику структури заняття з хореографії у групах елементарного підрівня початкової мистецької освіти.
19. Які документи необхідні для зарахування дитини у групу початкової підготовки ДЮСШ?
20. Які документи необхідні для зарахування дитини у групу елементарного підрівня початкової мистецької освіти?
21. Які є вимоги до формування план-конспекту заняття зі спортсменами у групах початкової підготовки ДЮСШ?
22. Які є вимоги до формування план-конспекту уроку мистецької освітньої галузі?
23. Якою є структура репетиційного процесу професійного танцювального колективу?
24. Розкрийте особливості артистичної діяльності танцівника професійного хореографічного колективу.

На початку практики методист ознайомлює студентів-практикантів із програмою практики, видами робіт та формами поточного контролю, які будуть застосовуватись та кількістю балів, які вони можуть отримати.

Здобувач вищої освіти, який за підсумками проходження програми практики отримав 34 або менше балів, до заліку не допускається і може в установленаому порядку пройти професійно-орієнтовану практику повторно.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в НУФВСУ.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Антипова І. М. Характерні рухи українського народного танцю. – К.: Мистецтво, 1972.
2. Василенко К. Ю. Композиція українського народно-сценічного танцю. – К.: Музична Україна, 1985.
3. Василенко К. Ю. Українські народні танці для дітей. – К. : Музична Україна, 1985.
4. Васірук С.. Історико-побутовий танець: навч.-метод. посіб. для студ. мистец. спец. вищ. навч. закл./С. О. Ва-сі-рук. – Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2012. – 184 с.: іл.
5. Верховинець А. М. Теорія українського народного танцю. – К.: Музична Україна, 1990.
6. Зайцев Е., Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю. Видавництво: Нова книга, м. Вінниця, Україна, 2007

7. Класичний танець. Програма для хореографічної школи, хореографічного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання). Напрямок «Класичний танець»/Укл. Михайлівська З.Н. – К.: Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2008.
8. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми: навч.метод. посіб. Х.: ХДАК, 2004. 152 с.
9. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом: навч.-метод. матеріали для хореографічних відділень факультету хореографічного мистецтва. Харків, 2003. 153 с.
10. Криворотенко А.Ю., Терешко І.Г. Теорія і методика історико-побутового танцю: навчально-методичний посібник.
11. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання, 1, 2 том, К: Олімпійська література – 2008.
12. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с.
13. Методика роботи з хореографічним колективом: навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія» / Лілія Савчин, Володимир Годовський. – Рівне : Овід, 2012. – С. 13-25.
14. Осадців Т.П. Спортивні танці. Навч.посібник // Л.:ЗУК, 2001. - 340с.
15. Фріз П. І. Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми: навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія» / Петро Іванович Фріз. – Дрогобич : ДДПУ, 2006. – 190 с.
16. Шалапа С. В. Методика роботи з хореографічним колективом: підручник / Світлана Віталіївна Шалапа, Наталія Михайлівна Корисько. – Ч. 1. – К. : НАККМ, 2015. – С. 35-73.

Додаткова література:

1. Загайкевич М. П. Драматургія балету. К.: Наукова думка, 1978. 260 с.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. 4-е вид. К.: Альтерпрес, 2011. 324 с.: іл